

ingediend op **1839** (2023-2024) – Nr. 5
7 februari 2024 (2023-2024)

Tekst aangenomen door de plenaire vergadering

van het ontwerp van decreet

tot wijziging

van het decreet van 16 januari 2004

op de begraafplaatsen en de lijkbezorging,

het decreet van 12 juli 2013

houdende toekenning van subsidies voor gebouwen

van de eredienst, gebouwen voor de openbare

uitoefening van de niet-confessionele morele

dienstverlening en crematoria

en het decreet van 22 december 2017

over het lokaal bestuur

Documenten in het dossier:

- 1839** (2023-2024) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nr. 2: Amendementen
- Nr. 3: Verslag
- Nr. 4: Amendementen

**Vlaams
Parlement**

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging

Art. 2. In artikel 2 van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging, gewijzigd bij het decreet van 28 oktober 2016, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid wordt de zinsnede "artikel 24, §1, tweede lid, 2°" vervangen door de zinsnede "artikel 24, §1, 3°";
- 2° in het derde lid wordt het woord "Ieder" vervangen door het woord "Het", het woord "moet" vervangen door het woord "kan", en het woord "en" vervangen door het woord "of";
- 3° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

"Met behoud van het eerste lid, kan:

- 1° het gemeentelijk of intergemeentelijk crematorium over een urnenveld, een strooiweide en een columbarium beschikken;
 - 2° het intergemeentelijk samenwerkingsverband dat een intergemeentelijk crematorium beheert met de gemeente die een begraafplaats beheert een overeenkomst sluiten over het ter beschikking stellen van het urnenveld, de strooiweide of het columbarium van die begraafplaats aan een aangrenzend intergemeentelijk samenwerkingsverband.";
- 4° het vierde lid wordt opgeheven.

Art. 3. In artikel 6, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt tussen het woord "grafconcessies" en het woord "of" de zinsnede ", concessies voor urnenvelden" ingevoegd.

Art. 4. In artikel 10 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° het eerste lid wordt vervangen door wat volgt:

"In concessie gegeven graven, in concessie gegeven urnenvelden en in concessie gegeven columbaria worden onderhouden door de concessionaris.";
- 2° in het tweede lid wordt tussen het woord "graf" en het woord "doorlopend" de zinsnede ", de urnenkelder op het urnenveld of de nis van het columbarium" ingevoegd;
- 3° in het derde lid wordt de zin "Die akte wordt een jaar lang bij het graf en aan de ingang van de begraafplaats uitgehangen." vervangen door de zin "De voormelde akte wordt een jaar lang opgehangen, zowel bij het graf, de urnenkelder op het urnenveld of de nis van het columbarium, als aan de ingang van de begraafplaats.";
- 4° aan het derde lid wordt de zin "Bij vaststelling van herstel door de burgemeester of zijn gemachtigde wordt de uitgehangen akte verwijderd." toegevoegd;
- 5° in het vierde lid wordt het woord "opdragen" vervangen door het woord "toevertrouwen".

Art. 5. In artikel 13 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 18 april 2008, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt het woord "geneesheer" telkens vervangen door het woord "arts";

2° het derde lid wordt vervangen door wat volgt:

"Niet-gecremeerde stoffelijke overschotten worden vervoerd met een lijk-wagen of op een andere passende wijze die veilig, hygiënisch en respectvol voor de overledene of overledenen is."

Art. 6. In artikel 14 van hetzelfde decreet wordt na de woorden "zijn ingeschreven" de zinsnede "of bij ontstentenis van inschrijving in een register, ten laste van de gemeente waar het overlijden plaatsvond" ingevoegd.

Art. 7. In artikel 15, §1, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 9 december 2011, 22 februari 2013 en 28 maart 2014, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het tweede lid wordt tussen de zinsnede "de asbestemming," en de woorden "het ritueel" de zinsnede "de bijbegroefing, bijzetting van de urne van de eerder overleden echtgenoot of persoon met wie een feitelijk gezin gevormd werd of de gezamenlijke uitstrooiing van de as van beide overledenen" ingevoegd, en worden tussen de zinsnede "uitvaartplechtigheid," en de woorden "evenals over de gemeente" de woorden "het schenken van het stoffelijk overschot aan de wetenschap" ingevoegd;

2° tussen het tweede en het derde lid wordt een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

"De gegevens, vermeld in het tweede lid, worden bewaard overeenkomstig de regeling die geldt met toepassing van artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.";

3° in het bestaande derde lid, dat het vierde lid wordt, wordt de zinsnede "de aanvraag tot toestemming tot crematie als bedoeld in artikel 20, §1, of met de akte, bedoeld in artikel 20, §2" vervangen door de zinsnede "de aanvraag van de toestemming tot crematie, vermeld in artikel 15bis, §2, eerste lid, of met de akte, vermeld in artikel 15bis, §2, tweede lid".

Art. 8. In artikel 19, §1, van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 29 maart 2019, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in punt 3° wordt het woord "geneesheer" telkens vervangen door het woord "arts";

2° in punt 4° wordt het woord "geneesheer" vervangen door het woord "arts".

Art. 9. In artikel 22 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 29 maart 2019, wordt het woord "geneesheer" vervangen door het woord "arts".

Art. 10. Artikel 24 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 18 april 2008, 9 december 2011 en 28 oktober 2016, wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 24. §1. De as van gecremeerde lijken kan:

1° op de begraafplaats in urnen worden begraven of in een columbarium worden bijgezet;

2° op de begraafplaats worden uitgestrooid, op een perceel dat daarvoor bestemd is;

- 3° in de territoriale zee die aan het grondgebied van België grenst, worden uitgestrooid, onder de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt;
- 4° op een andere plaats dan de begraafplaats worden uitgestrooid of in een urne worden begraven, met uitzondering van het openbaar domein. Als het een terrein betreft dat niet in eigendom is van de overledene of zijn nabestaanden, is een voorafgaande, schriftelijke toestemming van de eigenaar van het terrein in kwestie vereist;
- 5° op een andere plaats dan de begraafplaats, ook op het openbaar domein, binnen een zone die door de gemeente afgebakend is, worden uitgestrooid, begraven of bewaard in een urne die vervaardigd is uit biologisch afbreekbare materialen. Als de gemeente geen eigenaar is van het terrein in kwestie, dan sluit ze daarover een overeenkomst met de houder van zakelijke rechten op het terrein;
- 6° in een urne ter beschikking worden gesteld van de nabestaanden om te worden bewaard op een andere plaats dan de begraafplaats. Als er een einde komt aan de bewaring van de as op een andere plaats dan de begraafplaats, kan de as door toedoen van de nabestaande die er de zorg voor heeft, of zijn erfgenamen, in geval van het overlijden van de voormelde nabestaande, worden teruggebracht naar de begraafplaats om er begraven, bijgezet in een columbarium of uitgestrooid te worden.

§2. Onverminderd artikel 4, tweede lid, kan de gemeenteraad of het bevoegde orgaan van het intergemeentelijk samenwerkingsverband bij reglement toestaan dat de urne met de as van de eerder overleden echtgenoot of persoon die met de overledene een feitelijk gezin vormde, wanneer de overledene dit in zijn laatste wilsbeschikking heeft bepaald of bij gebrek daaraan op gezamenlijk schriftelijk verzoek van alle bloed- en aanverwanten van de eerste graad:

- 1° samen met de overledene in de doodskist kan worden geplaatst en begraven of samen met de doodskist wordt begraven;
- 2° samen met de in een lijkwade gehulde overledene kan worden begraven;
- 3° samen met de urne van de overledene in een urnenveld kan worden begraven;
- 4° samen met de urne van de overledene in het columbarium kan worden geplaatst.

Het reglement, vermeld in het eerste lid, kan ook bepalen dat de as van de eerder overleden echtgenoot of persoon met wie de overledene een feitelijk gezin vormde, samen met de as van de overledene op de strooiweide wordt uitgestrooid.

Wanneer de eerder overleden echtgenoot of persoon die met de overledene een feitelijk gezin vormde zich daar in zijn wilsbeschikking tegen verzet heeft, is bijzetting of bijbegroving als bedoeld in het eerste lid of gezamenlijke uitstrooiing als bedoeld in het tweede lid, verboden.

De samen met de overledene begraven of bijgezette urne volgt de bestemming van de kist of van de urne van de laatst overledene bij opgraving van laatstgenoemde.

§3. Als de meerderjarige overledene geen schriftelijke kennisgeving van de laatste wilsbeschikking heeft overgemaakt als vermeld in artikel 15, §1, tweede lid, kunnen de echtgenoot of de persoon die met de overledene een feitelijk gezin vormde, en alle bloed- of aanverwanten van de eerste graad op gezamenlijk schriftelijk verzoek, gericht aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waar het overlijden is vastgesteld op basis van een overlijdensattest of aan zijn gemachtigde beambte, beslissen om de as van het gecremeerde lijk uit te strooien, te begraven en te bewaren op een andere plaats dan de begraafplaats als vermeld in paragraaf 1, 4° tot en met 6°.

Als de minderjarige overledene vanaf zestien jaar geen schriftelijke kennisgeving van de laatste wilsbeschikking heeft overgemaakt als vermeld in artikel 15, §1, tweede lid, kan op verzoek, gericht aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waar het overlijden is vastgesteld op basis van een overlijdensattest of aan zijn gemachtigde beambte, van de ouders of voogd beslist worden om de as van het gecremeerde lijk uit te strooien, te begraven en te bewaren op een andere plaats dan de begraafplaats als vermeld in paragraaf 1, 4° tot en met 6°.

§4. Als de overledene geen schriftelijke kennisgeving van de laatste wilsbeschikking heeft overgemaakt als vermeld in artikel 15, §1, tweede lid, en als er geen echtgenoot of persoon is die met de overledene een feitelijk gezin vormde, of geen bloed- of aanverwanten van de eerste graad, kan de persoon die in de lijkbezorging voorziet, beslissen over de asbestemming, vermeld in paragraaf 1, 1° tot en met 3° en 5°.

§5. Met behoud van de toepassing van paragraaf 3 en 4 kan, op verzoek van de echtgenoot en van de bloed- of aanverwanten tot en met de tweede graad, en in voorkomend geval op verzoek van de persoon die in de lijkbezorging voorziet, vermeld in paragraaf 4, een gedeelte van de as van het gecremeerde lijk aan hen worden meegegeven.

§6. De as van de overledene wordt met respect en eerbied behandeld en kan geen voorwerp uitmaken van een commerciële activiteit, met uitzondering van de activiteiten die verband houden met het uitstrooien of begraven van de as of met het overbrengen ervan naar de plaats waar de as bewaard zal worden.

§7. De persoon die de as in ontvangst neemt, is verantwoordelijk voor de naleving van de bepalingen, vermeld in paragraaf 1 tot en met 6.

§8. De Vlaamse Regering kan de nadere voorwaarden bepalen waaraan de bewaringen, begravingen of uitstrooiingen, vermeld in paragraaf 1, 4° tot en met 6°, moeten voldoen.

§9. De gegevens, vermeld in paragraaf 3, worden bewaard overeenkomstig de regeling die geldt met toepassing van artikel III.87 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018.”

Art. 11. Er wordt een artikel 24ter ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 24ter. De gemeenteraad of het bevoegde orgaan van het intergemeentelijk samenwerkingsverband kan bij reglement toestaan dat de urne met as van een of meerdere al overleden gezelschapsdieren:

- 1° samen met de overledene in de doodskist worden geplaatst en begraven;
- 2° samen met de in een lijkwade gehulde overledene wordt begraven;
- 3° samen met de urne van de overledene in het urnenveld wordt begraven;
- 4° samen met de urne van de overledene in het columbarium wordt geplaatst.

Met het gezelschapsdier, vermeld in het eerste lid, wordt elk dier dat tam is en traditioneel in huis voor gezelschap of voor emotionele steun gehouden wordt, bedoeld.

Voor de toepassing van de mogelijkheden, vermeld in het eerste lid, moet de urne met as van het gecremeerde gezelschapsdier of van de gecremeerde gezelschapsdieren biologisch niet-afbreekbaar zijn. De urne met as van het gecremeerde gezelschapsdier of van de gecremeerde gezelschapsdieren mag nooit de plaats innemen van een urne van een overleden persoon.

De as van het gecremeerde gezelschapsdier of van de gecremeerde gezelschapsdieren volgt de bestemming van de kist of van de urne van de overleden eigenaar bij opgraving van laatstgenoemde. Bij opgraving dient de as van gezelschapsdieren gescheiden te worden van de menselijke resten. Het is niet toegelaten dat de as van het overleden gezelschapsdier wordt uitgestrooid op de strooiweide van de (inter)gemeentelijke begraafplaats.

De gemeenteraad bepaalt in het reglement, vermeld in het eerste lid, de verdere modaliteiten.

De mogelijkheid voor de gemeenteraad of het bevoegde orgaan van het intergemeentelijk samenwerkingsverband om bij reglement toe te staan de urne met as van een of meerdere al overleden gezelschapsdieren te begraven of in een columbarium te plaatsen, zoals omschreven in het eerste lid, ontstaat slechts op voorwaarde dat de gemeenteraad of het bevoegde orgaan van het intergemeentelijk samenwerkingsverband ook bij reglement heeft toegestaan dat de urne met as van de eerder overleden echtgenoot of persoon waarmee de overledene een feitelijk gezin vormde, mee kan worden begraven of bijgeplaatst in een columbarium, zoals voorzien in artikel 24, §1bis.”.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 12 juli 2013 houdende toekenning van subsidies voor gebouwen van de eredienst, gebouwen voor de openbare uitoefening van de niet-confessionele morele dienstverlening en crematoria

Art. 12. In het opschrift van het decreet van 12 juli 2013 houdende toekenning van subsidies voor gebouwen van de eredienst, gebouwen voor de openbare uitoefening van de niet-confessionele morele dienstverlening en crematoria worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° de zinsnede “eredienst, gebouwen” wordt vervangen door de woorden “eredienst en gebouwen”;
- 2° de woorden “en crematoria” worden opgeheven.

Art. 13. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 10 november 2022, wordt hoofdstuk 4, dat bestaat uit artikel 13 en 14, opgeheven.

Hoofdstuk 4. Wijziging van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur

Art. 14. Aan artikel 396, §2, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur wordt een punt 3° toegevoegd, dat luidt als volgt:

- “3° het betreft een samenwerkingsverband met als enige doelstelling het oprichten en het beheren van een crematorium, vermeld in artikel 2, tweede lid, van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging.”.